

57 כשיעור הזמן שיש בו **כְּדִי שֵׁבִיא בְּהֵמָה אַחֲרַת וַיִּשְׁחֹטוּ**.
 58 הגמרא הבינה מדברי רבי חנינא שכוונתו להבאת הבהמה ממקום
 59 אחר. מקשה הגמרא: וכי יתכן שהשיעור הוא בכדי שֵׁבִיא בהמה
 60 אחרת אֲפִילוּ מֵעֵלְמָא, הלא אם כן נִתְּתָה את דְּבָרֶיךָ לְשִׁיעוּרֵינוּ.
 61 שהרי לפעמים היא רחוקה ממקום השחיטה ולפעמים היא קרובה,
 62 ואיך יתכן שישתנה שיעור שהייה.
 63 מתרצת הגמרא: אָמַר רַב פֶּפְאָה, אין הכוונה להבאת בהמה ממקום
 64 אחר, אלא בהמה העוֹמֶדֶת כאן במקום השחיטה ועדיין צריך לְהַטִּיל
 65 אותה על הקרקע אִיכָא פִּינְיֵיהּ – בין רבי יוחנן ורבי חנינא. שלרבי
 66 יוחנן אין משערים אלא בזמן הדרוש לשחיטתה, ולרבי חנינא שיעור
 67 שהייה הוא הזמן הדרוש להטלתה ולשחיטתה.
 68 הגמרא מביאה שיטה נוספת בשיעור שהייה: אָמְרֵי בְּמַעְרְבָא
 69 מִשְׁמִיָּה דְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי חֲנִינָא, שיעור שהייה הוא זמן שיש בו כְּדִי
 70 שֵׁבִיבֵיהֶנָּה (לבהמה רבוצה) וְשׁוֹב יִרְבִּיצֶנָּה וַיִּשְׁחֹטוּ אותה. וכשיעור
 71 הנדרש לכל זה בבהמה דְּקָה הוא שיעור שהייה לבהמה דְּקָה,
 72 וכשיעור זה בבהמה נְפָה הוא שיעור שהייה לבהמה נְפָה.
 73 רבא מכשיר שחיטה בזמן מרובה: אָמַר רַבָּא, הַשְׁחֹטֵם כִּסְבִּין רַעָה
 74 שאינה מחודדת היטב ואינה חותכת יפה, אֲפִילוּ אם היא מוליכה
 75 ומביאה על הצואר כֹּל הַיּוֹם בְּלוּל עַד שֶׁנִּשְׁחַטוּ סִימְנֵיהּ, שחיטתו
 76 כְּשֶׁרָה, שכן לא הפסיק בה.
 77 הגמרא מביאה ספק בדין שהייה: בְּעֵי רַבָּא, אם שהה בשחיטתו כמה
 78 פעמים בְּשִׁחִיטָה קצרות שאין בכל אחת בפני עצמה כשיעור שהייה,
 79 אבל בצירוף כולן יש כשיעור זה, מֵהוּ שֵׁיִצְטָרְפוּ כל השחיות לפסול
 80 את השחיטה.
 81 וסברה הגמרא עתה שמכשיר רבא בסכין רעה אפילו שהוא מפסיק
 82 באמצע השחיטה, אלא שאין בכל שהייה בפני עצמה כדי שיעור
 83 שהייה. מקשה הגמרא: איך הסתפק רבא בצירוף שחיות, וְתַפְשׁוּט
 84 לָהּ מְדִידֶיהָ – הלא מכך שהכשיר רבא עצמו שחיטה בסכין רעה יש
 85 לפשוט שאין השחיות מצטרפות זו לזו.
 86 מתרצת הגמרא: הֵתִים מדובר בְּדִלָּא שֶׁהָהּ כלל באמצע שחיטתו,
 87 אלא שחט כל היום כולו ללא הפסקה.
 88 הגמרא מביאה ספק נוסף בשהייה: בְּעֵי רַב הוֹנָא בְּרִיה דְרַב נִתָּן, אם
 89 שחט כדן את רוב הסימנים, ואחר כך שָׁחָה כשיעור שהייה הפוסלת,
 90 ואחר כך המשיך בְּשִׁחִיטַת הַמֵּיעוּט אחרון של הַסִּימָנִים, מֵהוּ. האם
 91 כשנשחט הרוב כדינו הוכשרה השחיטה, והמיעוט האחרון אינו
 92 מעלה ולא מוריד. או דלמא, אף שאין המיעוט צריך שחיטה, מכל
 93 מקום אם נשחט שלא כדן פוסל את השחיטה כולה, שכן שחיטה
 94 אחת היא.
 95 מסיקה הגמרא: תִּיקוּ.
 96 שנינו במשנתנו: רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר, אִם שָׁחָה [כְּדִי בִיקוּר]. שואלת
 97 הגמרא: מֵאֵי כְּדִי בִיקוּר. ומשיבה: אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, שיעור שהייה
 98 לרבי שמעון הוא זמן שיש בו כְּדִי בִיקוּר (בדיקתו) שֶׁל חֶכְם העיר
 99 את הסכין.
 100 וסברה הגמרא שכוונתו היא לחכם שאינו נמצא במקום השחיטה,
 101 ושיעור שהייה כולל אף את זמן הגעתו למקום זה. מקשה הגמרא:
 102 אִם כֵּן נִתְּתָה דְּבָרֶיךָ לְשִׁיעוּרֵינוּ, שכן לפעמים החכם קרוב למקום
 103 השחיטה ולפעמים רחוק הוא, ואיך יתכן שמשום כך ישתנה שיעור
 104 שהייה.
 105 מתרצת הגמרא: אין הכוונה לחכם שאינו במקום השחיטה, אֲלָא
 106 שיעור שהייה הוא כְּדִי בִיקוּר הַמִּטְבָּח [השוחט] שהוא עצמו חֶכְם
 107 העיר.

משנה

108 נחלקו תנאים באופן שנשחט רק סימן כהלכתו והשני נשחט בפסול
 109 או שלא נשחט כלל, האם אסורה הבהמה משום נבילה או משום
 110 טריפה: שָׁחַט אֶת הַזֵּשֶׁט וּפְסָק [וְחֹתְרָן] אֶת הַנְּרִצָּת [הַקְנָה] שלא
 111 בדרך שחיטה, או פָּסַק אֶת הַנְּרִצָּת שלא בדרך שחיטה וְאֵחָר כֶּךָ
 112 שָׁחַט אֶת הַזֵּשֶׁט, או שָׁחַט אֶחָד מֵהֶן וְלֹא שָׁחַט אֶת הַסִּימָן השני
 113

1 ואם נִשְׁחַטָה בְּהֵמָה אַחֲרַת שלא בכונה יחד עִמָּה, לְרַבִּי נִתָּן הסובר
 2 ששחיטת חולין אינה צריכה כוונה הַפְרָה פְּסוּלָה וְהַבְּהֵמָה האחרת
 3 כְּשֶׁרָה, ואפילו שאין לפסול את הפרה משום פסול מלאכה אחרת,
 4 שכן שחיטת האחרת נעשתה שלא בכונה ואינה גורמת להיטח
 5 הדעת מהפרה, מכל מקום הפרה נפסלת משום 'אותה ולא אותה
 6 וחבירתה'. אבל לְרַבְּנָן הסוברים ששחיטה צריכה כוונה, הַפְרָה
 7 כְּשֶׁרָה ואין בה משום פסול 'אותה' – ולא אותה וחבירתה, שהרי
 8 שחיטת האחרת שנעשתה שלא בכונה אינה נחשבת לשחיטה,
 9 ואילו הַבְּהֵמָה האחרת פְּסוּלָה.
 10 שואלת הגמרא: הלא פְּשִׁטָא שמלאכה פוסלת בפרה, שכן משנה
 11 מפורשת היא במסכת פרה (פ"ד מ"ד) שכל העוסקים בפרה פוסלים
 12 אותה במלאכה אחרת, ומה בא רבא להשמיענו בזה.
 13 משיבה הגמרא: אכן בדין זה אין שום חידוש, אך את דין נִשְׁחַטָה
 14 בְּהֵמָה אַחֲרַת עמה בלא כוונה שֶׁלְרַבִּי נִתָּן הפרה פסולה אִיצְטְרִיכָא
 15 לִיה לרבא להשמיענו. שכן סָלְקָא דְעֵתָךְ אֲמִינָא, אמנם וַיִּשְׁחַט
 16 אוֹתָהּ אָמַר רַבְּחִינָא, ודרשו חכמים מכתוב זה וְלֹא אוֹתָהּ
 17 וְחִבְרֹתָהּ, וְאוֹלָם הִיבִי דָמִי, דווקא כְּגוֹן שֶׁשָׁחַט שְׁתֵּי פְרוֹת
 18 אדומות בְּהַרִי הַדְרִי [בבת אחת], אֲבָל אם שחט בְּהֵמָה דְחוֹלִין יחד
 19 עם הפרה האדומה, אִיכָא לֹא נפסלת הפרה בכך. קָא מִשְׁמַע לְן
 20 רבא, שאף שחיטת בהמת חולין יחד עמה היא בכלל המיעוט וְלֹא
 21 אותה וחבירתה, ואף היא פוסלת בה.
 22 ועוד אמר רבא: הֵתִף בכונה דְלַעֲת יחד עִמָּה, לְדְבָרֵי הַבֵּל הפרה
 23 פְּסוּלָה משום פסול מלאכה אחרת. אבל אם נִחְתְּבָה דְלַעֲת שלא
 24 בכונה יחד עִמָּה, לְדְבָרֵי הַבֵּל הפרה כְּשֶׁרָה, לפי שאין מלאכה
 25 פוסלת בפרה אלא אם כן היא נעשית בכונה, שכן רק באופן זה היא
 26 גורמת להיטח הדעת מהפרה.

משנה

27 משנה זו עוסקת בפסול שהייה, שאם הפסיק השוחט באמצע
 28 השחיטה, ולאחר שהות מסוימת המשיך וגמרה, שחיטתו פסולה.
 29 נְפִלְתָה הַסִּכִּין מידו באמצע השחיטה וְהִנְבִּיחָהּ והמשיך בשחיטתו, או
 30 שֶׁנִּפְלוּ בְּלִיזו [בגדין] באמצע השחיטה וְהִנְבִּיחָהּ והמשיך בשחיטתו,
 31 או שֶׁהִשְׁחִיזו אֶת הַסִּכִּין לפני השחיטה, ובגלל שהתיגע בהשחוח עָף
 32 [התעעע] באמצע השחיטה וְכֵּן הִבְרִיזו וַיִּשְׁחַט – וגמר את השחיטה,
 33 אִם שָׁחָה בכל אלו זמן שיש בו כְּדִי שְׁחִיטָה שלימה, שחיטתו
 34 פְּסוּלָה.
 35 רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר, אִם שָׁחָה כשיעור זמן שיש בו כְּדִי בִיקוּר
 36 [בדיקת] הסכין שחיטתו פסולה, וזה הוא שיעור שהייה.

גמרא

38 שנינו במשנה, 'אם שהה כדי שחיטה פסולה': שואלת הגמרא: מֵאֵי
 39 כְּדִי שְׁחִיטָה? ומשיבה: אָמַר רַב, שיעור זמן שיש בו כְּדִי שְׁחִיטָה
 40 בְּהֵמָה אַחֲרַת.
 41 אֲמַר לִיה רַב פִּתְנָא וְרַב אֲפִי לְרַב ושאלוהו, האם שיעור זה של
 42 כְּדִי שְׁחִיטָה בְּהֵמָה נאמר לשהייה של בְּהֵמָה דווקא, וְאוֹלָם זמן
 43 שחיטת עוֹף [שהוא יותר קצר] הוא השיעור לשהייה בעוֹף. או
 44 דְלָמָא, אף כדי שחיטת בְּהֵמָה הוא שיעור שהייה לְעוֹף.
 45 אָמַר לְהוּ רַב, לֹא הוּהוּ בְּרִיחָנָא בִּיה בְּחִבְיֵי דְאִישְׁיָלִיָּה – לא היתה
 46 דעתי גסה עם רבי חייה דודי כשלמדתי הלכה זו, ולא היה עמי בסבר
 47 פנים כדי שאשאלנו.
 48 הגמרא מביאה מחלוקת אמוראים בנידון זה: אֲתָמַר, אָמַר רַב, זמן
 49 שיש בו כְּדִי שְׁחִיטָה בְּהֵמָה הוא שיעור שהייה לְבְּהֵמָה, וזמן שיש
 50 בו כדי שחיטת עוֹף הוא שיעור שהייה לְעוֹף. וְשִׁמְאֵל אָמַר,
 51 אֲפִילוּ שיעור שחיטת בְּהֵמָה הוא שיעור שהייה לְעוֹף.
 52 וְכֵּן כִּי אֵתָא רַבִּין, אָמַר בשם רַבִּי יוֹחָנָן, אֲפִילוּ בְּהֵמָה לְעוֹף הוא
 53 שיעור שהייה בעוף.
 54 הגמרא מביאה את שיטת רבי חנינא בשיעור שהייה ודנה בזה: רַבִּי
 55 (חֲנִינָא) [חֲנִינָא] אָמַר, שיעור שהייה אינו רק בכדי שחיטה, אלא

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' א

8 הרי היא טרפה. והודה לו רבי עקיבא וחזר להורות כרבי ישבב.

9 **נמרא**

10 שנינו במשנה: שחט את הוושט וכו' רבי ישבב אומר נבילה, והודה
11 לו רבי עקיבא. מקשה הגמרא: ורמינהי [וקשה], הלא שנינו
12 במשנה להלן (מב.) 'אלו מרפות פכהמה,

1 כלל אלא המתין לה עד שמתה, או ששחט סימן אחד כהלכתו
2 והחליד [תחב] את הסבין תחת הסימן השני ופקקו שלא כדין,
3 רבי ישבב אומר, מאחר שלא שנשחטו שניהם כהלכתם, הבהמה
4 נבלה. ורבי עקיבא אומר, מאחר שנשחט בה סימן אחד כהלכתו
5 אינה נבילה, ואינה אסורה אלא משום טרפה.
6 כלל אומר רבי ישבב משום רבי יהושע, כל שנפסקה בשחיטתה
7 הרי היא נבלה. וכל ששחיטתה פראוי, ודבר אחר גרם לה ליפסל,

59 הגמרא דוחה את תירוצו של ריש לקיש: וְיָמֵי אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
60 לְקִישׁ הָבִי, שאף בגרירת פסוקה שייכת שחיטה. וְהָאָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן
61 בֶּן לְקִישׁ, אף על גב שנקב בריאה מטריף את הבהמה, וכל שנפלה
62 טריפה בבהמה קודם גמר שחיטה הרי היא נאסרת, מכל מקום אם
63 שָׁחַט אֶת הַקֶּנֶה וְאַחַר כֵּךְ נִיקְבָה הַרְיָאָה קודם ששחט את הושט,
64 הרי היא כְּשֶׁרָה. משום שהריאה תלויה בקנה, ולאחר שנחתך רוב
65 הקנה הרי היא כמי שכבר ניטלה כולה מהבהמה ומונחת בסל, ועל
66 כן שוב אין הבהמה נטרפת מחמת נקיבתה. אֲלֵמָּא כְּמָאן דְּמִנְהָא
67 בְּרִיקוּלָא דְמֵיָא – הרי לנו שסובר ריש לקיש שלאחר שנחתך רוב
68 הקנה הרי הוא כמונח בסל וכבר אינו מחובר לגוף הבהמה, ואם כן
69 הָכֵא נָמִי בפסקת הגרגרת ברובה יש לומר שהקנה כְּמָאן דְּמִנְהָא
70 בְּרִיקוּלָא –(כמונח בסל) דְמֵיָא, ואיך אמר ריש לקיש שאם שחט
71 שלא במקום החתך מועילה השחיטה להוציא מידי נבילה. הלא אף
72 אם שחט שלא במקום חתך לא יתכן שיחשב הדבר למעשה שחיטה,
73 שהרי כבר אין הקנה מחובר לגוף הבהמה.
74 הגמרא מביאה את תירוץ רבי יוחנן על הסתירה האמורה: אֲלֵא אָמֵר
75 רַבִּי הֵיִיא בְּרַ אָמֵר רַבִּי יוֹחֲנָן, לֹא קָשְׁיָא ממשנתינו על המשנה
76 להלן, משום שְׂכָאן (במשנה להלן) מדובר קוֹדָם הַהוּרָה של רבי
77 עקיבא והודאתו לדברי רבי ישבב שכל שנפסלה בשחיטה נבילה,
78 ומשנה זו הולכת בשיתנו הראשונה ועל כן מנתה את פסקת
79 הגרגרת בכלל י"ח טריפות. וְכָאן במשנתינו המחשיבה את פסקת
80 הגרגרת לנבילה, מדובר לְאַחַר הַהוּרָה של רבי עקיבא. ואף על פי
81 שחזר בו רבי עקיבא, לא עקרו התנאים את משנתם הראשונה,
82 וְהַמְשִׁנָּה שנשנתה קודם החזרה לֹא זָוָה מְקוּמָהּ.
83 הגמרא מפרשת את מימרת ריש לקיש שהובאה לעיל: גּוֹפֵא, אָמֵר
84 רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ, שָׁחַט אֶת הַקֶּנֶה וְאַחַר כֵּךְ נִיקְבָה הַרְיָאָה,
85 כְּשֶׁרָה. אָמֵר רַבָּא, לֹא אָמֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ אֲלֵא בְרִיאָה
86 שניקבה בין שחיטת הקנה לשחיטת הושט, הוֹאִיל וְחִי רִיאָה תְלוּיָה
87 בְּקֶנֶה. לפיכך לאחר שחיטת רובו כבר אינה מחוברת לגוף הבהמה,
88 ואינה מטריפה אותה מחמת נקיבתה. אֲבָל בְּכֵּי מְעִיִּים שניקבו בין
89 שחיטת הקנה לשחיטת הושט לֹא הִתִּיר רִישׁ לְקִישׁ, אֲלֵא נקיבתם
90 מטריפה את הבהמה. משום שחיות בני עמדין אינה תלויה בקנה
91 אלא בושט, ואף לאחר שחיטת הקנה עמדין הם מחוברים לגוף
92 הבהמה.
93 הגמרא מביאה את קושיית רבי זירא על סברת רבא בביאור דברי רבי
94 שמעון בן לקיש: מְתַקִּיף לָהּ רַבִּי זִירָא לרבא, מֵאַחַר שְׁנֹלְדוּ בָּהּ
95 סִימְנֵי מְרַפָּה הַתְּרַת – מאחר שהתיר ריש לקיש נקיבת ריאה לאחור
96 שחיטת הקנה משום שלאחר שחיטת סימן אחד כבר נטרפה הבהמה,
97 אם כן מה לִי אם נטרפה בְּרִיאָה וְמָה לִי אם נטרפה בְּכֵי מְעִיִּים.
98 וסבר רבי זירא שטעמו של ריש לקיש אינו משום שהריאה נחשבת
99 כמונחת בסל לאחר שחיטת הקנה, אלא משום שלאחר שנשחטה
100 במקצת וכבר אין בה חיות גמורה אסרת בחצי חיות.
101 שהיא, לְפִי שאין הטריפה אסרת גמורה אסרת בחצי חיות.
102 וְהָדֵר בֵּיהּ רַבִּי זִירָא מְקוּשִׁיתוּ זו, והודה שדווקא הריאה אינה
103 נטרפת לאחר שחיטת הקנה, לפי שהיא כמו שמונחת בסל. מוכיחה
104 הגמרא שרבי זירא חזר בו: מִמָּה דְבִעֵי –(שהסתפקן) רַבִּי זִירָא, אם
105 נִקְבּוּ בְּנֵי מְעִיִּים בֵּין שחיטת סִימְנֵי הראשון שהוא הקנה לשחיטת
106 הַסִּימְנֵי השני שהוא הושט, מָהוּ דִין הבהמה. מִי מְצַטְרֵף הַסִּימְנֵי
107 רִאשׁוֹן לְסִימְנֵי הַשֵּׁנִי בשחיטתו כדי לְטַהֲרָה מִיָּדֵי נְבִילָה, או ששחיטת
108 הסימן הראשון לֹא מְצַטְרֵף לשחיטת השני, משום שאין שניהם שוים
109 זה לזה. שכן הראשון נשחט בשחיטה הראויה גם לטהר מידי נבילה
110 וגם להתיר את הבהמה באכילה, ואילו השני ששחט רק בשחיטה
111 המטהרת מידי נבילה אבל לא מתירה באכילה, שהרי קודם שנשחט
112 כבר נאסרה באכילה משום טריפה, ומאחר שאין צירוף ביניהם אין זו
113 שחיטה המוציאה מידי נבילה.
114 ואף שבדברי רבי זירא לא מפורש שהסתפק לענין טהרה מידי נבילה
115 בדווקא ולא לענין היתר אכילתה, מוכיחה הגמרא שדווקא לענין זה
116 הסתפק, ממה שדימו האמוראים את ספיקו לספק אילפא שהסתפק

1 נְקִיבַת הַוּוֹשֵׁט, וְפִסְקוֹת הַהַרְגָּתָה. הרי לנו שאם נפסקה הגרגרת
2 שלא בדרך שחיטה אינה נבילה אלא טריפה, שכן היא נמנית בכלל
3 י"ח הטריפות השנויות שם. נמצא שמשנה זו סותרת את השנוי
4 במשנתינו שהודה רבי עקיבא לרבי ישבב, ולדברי הכל אם שחט את
5 הושט ופסק את הגרגרת הרי היא נבילה.
6 הגמרא מביאה את תירוצו של רבא על הסתירה האמורה: אָמֵר
7 רַבָּא, לֹא קָשְׁיָא. כָּאן במשנתינו מדובר שְׂקוּדָם שָׁחַט סימן אחד
8 וְלְכַסּוֹף פֶּסֶק את השני, וְכָאן (במשנה להלן) מדובר שְׂקוּדָם פֶּסֶק
9 סימן אחד וְלְכַסּוֹף שָׁחַט את השני. שאם קודם שָׁחַט וְלְכַסּוֹף פֶּסֶק,
10 נִפְסְלָת בְּשָׁחִיטָה הִיא נחשבת, וכל שנפסלה בשחיטה הרי היא
11 נבילה. אבל אם פֶּסֶק וְלְכַסּוֹף שָׁחַט, כִּי –(כמו) דְבַר אַחַר גְּרָם לָהּ
12 לְפִסְלָ דְמֵיָא –(דומה) בהמה זו, שהרי קודם השחיטה נפסק הסימן,
13 וכל שאין חל הפסול בשחיטה עצמה אינה אלא טריפה ולא נבילה.
14 הגמרא דוחה את תירוצו של רבא: אִיתְיָבִיה רַב אָהָא בְּרַ הוֹנָא
15 לְרַבָּא, הלא שנינו במשנה, שָׁחַט אֶת הַוּוֹשֵׁט וְפִסְק אֶת הַהַרְגָּתָה,
16 או שְׂפִסְק אֶת הַהַרְגָּתָה וְאַחַר כֵּךְ שָׁחַט אֶת הַוּוֹשֵׁט, הרי זו נְבִילָה.
17 הרי לנו כי גם בפסק ולכסוף שחט אמר רבי ישבב שהיא נבילה, וגם
18 על זה הודה לו רבי עקיבא. השיבו רבא: אִימָא בכוננת המשנה,
19 'וְכַבֵּר שָׁחַט אֶת הַוּוֹשֵׁט מְעִיקְרָא', קודם שפסק את הגרגרת.
20 אָמֵר לִיה רב אחא בר הונא לרבא, לא יתכן לפרש כן בדברי המשנה,
21 שכן שְׁנֵי תְשׁוּבוֹתֵי יש בְּדָבָר. תְּרָא – הדחייה הראשונה. דָּאם כן
22 בבא זו של 'פסק את הגרגרת ואחר כך שחט את הושט' הֵיִינוּ בבא
23 קַמְיָתָא של 'שחט את הושט ואחר כך פסק את הגרגרת', ואם כן
24 למה שנתה המשנה את אותו הדין פעמיים. וְעוֹד תְשׁוּבָה יש בדבר,
25 דְהָא תִנָּן בפירושו 'וְאַחַר כֵּךְ שחט את הושט', ואיך יתכן לפרש בזה
26 שקודם שחט את הושט.
27 הגמרא מביאה תירוץ אחר של רבא על הסתירה האמורה: אֲלֵא
28 אָמֵר רַבָּא, מה שנתנה המשנה להלן 'אלו טריפות', אין הכוונה
29 דווקא לאיסור טריפה, אלא 'אלו אסורות' קִתְנֵי, וְיֵשׁ מִהֵן נְבִילוֹת,
30 כגון נקיבת הושט ופסקת הגרגרת, וְיֵשׁ מִהֵן מְרַפּוֹת, כגון שאר
31 הטריפות השנויות שם.
32 מקשה הגמרא על תירוצו של רבא: מאחר ששונה המשנה גם את
33 האסורות משום נבילה, וְלִיחְשׁוֹב נָמִי –(יש לה למנות) גם את מה
34 דְאָמֵר תְּזַקְנָה, דְאָמֵר תְּזַקְנָה, בהמה שְׁעִשְׂאָה גִּיסְמָא –(חלוקה
35 לשנים) וכגון שנחתכה לרוחבה בצוארה או בגבה עד חללה הפנימי,
36 הרי היא נְבִילָה. ואף שהיא עדיין מפרכסת הרי היא חשובה כמתה,
37 ומשמאת טומאת נבילה. עוד מקשה הגמרא: מאחר ששונה המשנה
38 גם איסורי נבילה, וְלִיחְשׁוֹב נָמִי מה דְאָמֵר רַבִּי אֲלֵעָזָר. דְאָמֵר רַבִּי
39 אֲלֵעָזָר, בהמה שנפְּלָה ממנה יָרֵךְ וְחָלַל שְׁלָה – שנחתכה ירכה
40 ממקום חיבורה עם כל בשרה עד שנעשית גומא במקום החתך
41 וחללה נראה לעין, הרי היא נְבִילָה.
42 כִּי קִתְנֵי במשנה על להלן גם בהמה האסורה משום נבילה בכלל י"ח
43 הטריפות, דווקא נְבִילָה דְלֹא מְטַמְּאָה מְחִיִּים קִתְנֵי, כגון פסקת
44 הגרגרת שנעשית נבילה רק לאחר שמתה משום שלא נשחטה
45 כהלכתה בשני סימניה. אֲבָל נְבִילָה דְמְטַמְּאָה אף מְחִיִּים, כגון
46 גיסטרא או ניטלה ירך וחלל שלה שהיא חשובה כמתה אף כל זמן
47 שהיא חיה ומפרכסת, לֹא קִתְנֵי במשנה זו.
48 הגמרא מביאה את תירוץ ריש לקיש על הסתירה האמורה: רַבִּי
49 שְׁמַעוֹן בֶּן לְקִישׁ אָמֵר, לעולם כוונת המשנה להלן לטריפות בלבד
50 אלא שְׂכָאן במשנתינו מדובר שְׂשָׁחַט את הגרגרת הפסוקה בְּמִקּוֹם
51 הַחֲתָךְ, וְכָאן (במשנה להלן) מדובר שְׂשָׁחַט את הגרגרת הפסוקה
52 שְׁלֵא בְּמִקּוֹם הַחֲתָךְ אלא למעלה או למטה ממנו. שאם שָׁחַט
53 בְּמִקּוֹם הַחֲתָךְ, כְּנַפְסָלָה בְּשָׁחִיטָה הִיא נחשבת, שהרי חיתוך רוב
54 הגרגרת לא נעשה על ידי מעשה שחיטה, ועל כן היא נבילה. אבל
55 אם שחט את הגרגרת שְׁלֵא בְּמִקּוֹם חֲתָךְ, הרי נעשה מעשה שחיטה
56 גם בזה, ועל כן נחשבת פסקת הגרגרת כִּי –(כאילו) דְבַר אַחַר גְּרָם
57 לָהּ לְפִסְלָ דְמֵיָא –(דומה) בהמה זו, אבל אין חסרון בעצם מעשה
58 השחיטה, ועל כן אינה אלא טריפה.

המשך ביאור למס' חולין ליום חמישי עמ' ב

5 אבר שהוציא נאסר באכילה כדין טריפה שחוטא, ואין מועילה לו
6 שחיטת האם אלא רק לטהרו מידי נבילה אבל לא להתירו באכילה.
7 והסתפק אילפא, אם הוציא העופר את ידו בין שחיטת הכימן
8 הראשון של אמו לבין שחיטת הכימן השני שלה, מהו דין יד זו.

1 ספק דומה לענין טהרה מידי נבילה: ואמרין, וכי ספיקו זה של רבי
2 זירא לאו תינינו כספק דבְּעֵי אֵילָפָא בדין שחיטת עובר. שכן הלכה
3 בידינו, שהעובר כל זמן שהוא במעי אמו הרי הוא נותר בשחיטתה.
4 אבל אם הוציא את ידו או אבר אחר החוצה קודם שנשחטה, אותו